

ŠTIRI ZGODBE

NEGA

KRAJ

Karmen Jenič

ŠTIRI ZGODBE ENEGA KRAJA

Karmen Jenič

Jezikovni pregled: **Vesna Kastelic**

Oblikovanje in priprava za tisk: **Karmen Jenič**

Naklada: **200 izvodov**

Cena: **4 evre**

Fotografije: **Knjižnica Mirana Jarca (Posebna zbirka) in Osnovna šola Šmihel**

Ilustracije: **Iva Baša, Tea Golob, Lena Hren, Anita Kastrevc, Maša Konček, Petra Lozar, Katarina Peklar, Živa Valentinčič, Tisa Vrhovnik in Enej Zamida** (učenci OŠ Šmihel)

Mentorica ilustratorjev: **Anica Klobučar**

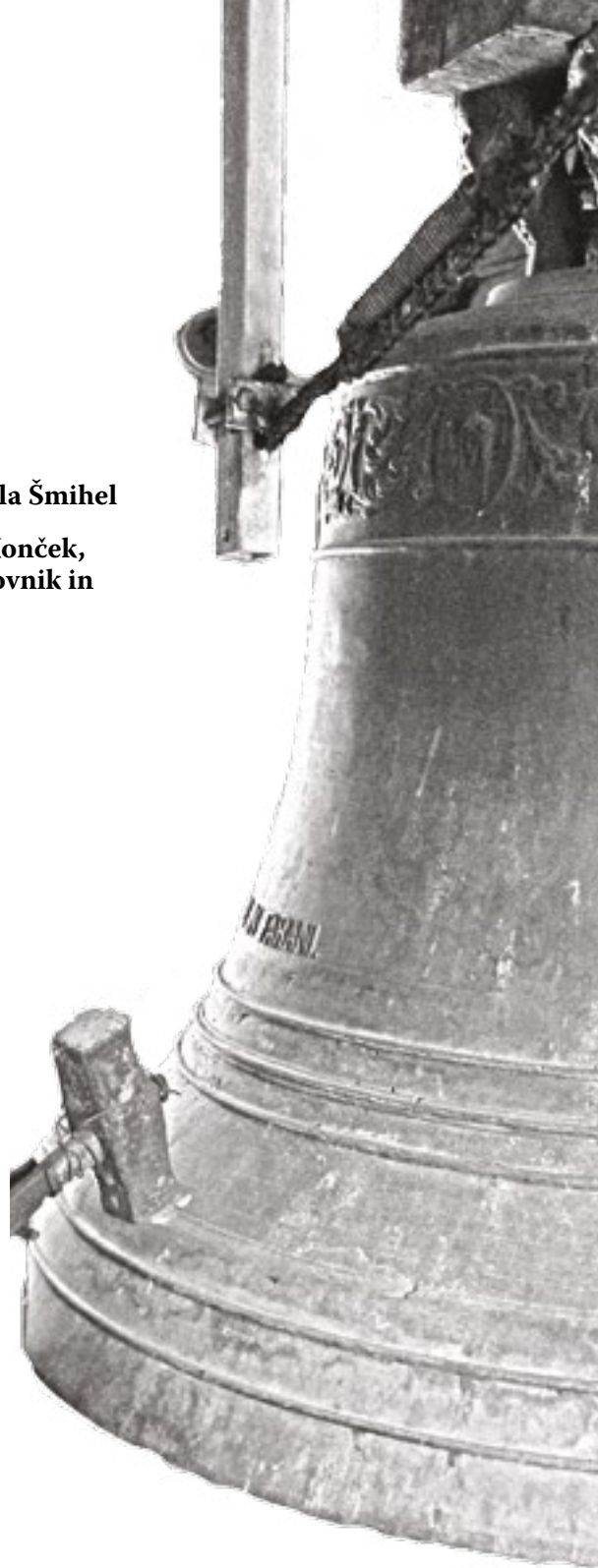
Izdala in založila: **Osnovna šola Šmihel**

Odgovorna oseba izdajatelja: **mag. Irena Hlača**

Knjiga je izšla v okviru vseslovenskega projekta Rastoča knjiga.

Tisk: **Špes, Novo mesto**

Novo mesto, junij 2018

NA STRANI ČLOVEKA

Osnovnošolsko izobraževanje je temelj izobraževanja, ki pomembno vpliva na nadaljnji razvoj otrok in na učenje za življenje. Temelji so pomembni v vseh dejavnostih. Trdnejši so, boljše je, običajno pa so močnejši, če so postavljeni kot štirje vogali.

To nam dokazuje tudi knjiga Štiri zgodbe enega kraja in zapis »štirje različni konci, a ena skupna šola«. Število štiri v šolskem jeziku pomeni prav dobro oz. zelo dobro. V vzgoji in izobraževanju pogosteje omenjamo število tri, kar pomeni pedagoški trikotnik. Nujno pa je, da k učencem, staršem in učiteljem, ki ga sestavljajo, dodamo tudi okolje oziroma prostor in čas, v katerem delujemo. Prav gotovo se je bilo in se je tudi danes potrebno odzivati na vse spremembe in potrebe v prostoru in času, slediti izzivom družbe, jih kot izzive tudi sprejemati ter ves čas graditi zaupanje okolja.

V vzgoji in izobraževanju so vedno najpomembnejši ljudje. Zgodovino so pisali izbrani posamezniki kot npr. Marija Terezija, ki je tudi na Slovenskem uzakonila šolsko obveznost. Njenim idejam so sledili zanesenjaki tudi v našem Šmihelu in že 1864. leta ustanovili šolo. Koliko pomembnih dogodkov je oznanjal in koliko pomembnih ljudi je pozdravljal šmihelski zvon, izvemo v njegovi zgodbi na uvodnih straneh.

V *Zgodbi neke šmihelske učiteljice* spoznamo, koliko volje in pedagoškega optimizma je bilo potrebnega zaradi dogodkov, ki so zaustavili korak časa ali postavili oviro na poti k cilju. Z vodilom »na strani človeka« so se učiteljice prebijale skozi težke čase druge svetovne vojne.

In učenci so bili takrat, pa tudi kasneje in ste danes tisti, zaradi katerih delo v šoli nikoli ni dolgočasno. Vsak izmed mnogih je pisal svojo zgodbo, kot jo pišete tudi vi danes. Vsebina pa je gotovo drugačna.

Blagor vhodu, ki je – kot beremo v *Zgodbi nekega šmihelskega vhoda* – spoznal in spremljal največ zgodb. Zgodb učencev, učiteljev, staršev, snovalcev šolskega sistema ... Ni mu bilo vedno lahko, zlasti ne v času številnih sprememb, ki so prehitro vstopale skozenj v šolski prostor.

Dejstvo je, da so zaposleni vsa leta soustvarjali spodbudno učno okolje za vse učence in njihove različnosti so bile vedno v prid tudi učiteljem. Kajti učitelj se vedno lahko uči od svojih učencev. Morda še največ od tistih, ki jim je znanje vrednota. Pa ne samo znanje, tudi doslednost, iskrenost, vztrajnost, delavnost.

Gotovo vztrajnost in delavnost pripomoreta, da iz majhnega zraste veliko, iz šolskega spisa nastane knjiga, iz učenke pa učiteljica, ki jo spoznamo v *Zgodbi neke šmihelske učenke*.

»Odličen učitelj je odličen umetnik /.../, ki oblikuje človeško dušo« (neznani avtor). Deluje tako, da se bodo mladi lažje znašli v zapletenem svetu protislovij. Takšna učiteljica

je sodelavka Karmen Jenič. Pušča sled, snuje prihodnost in zna navdušiti. Navdušiti za branje Štirih zgodb enega kraja in za peto zgodbo enega Šmihela, ki jo napišite vi.

Sprejmite izziv, ob tem pa bodite tudi vi »vedno na strani človeka«.

mag. Irena Hlača

ZGODBA NEKEGA ŠMIHELSKEGA ZVONA

1.

Župnijska cerkev, samostan in okolica Šmihela ob Težki vodi, 1912

Hrani: Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto.

In tudi šola postaja čedalje starejša, a s tem nikakor ne okorna in sključena.

16. oktobra 2014 smo ji prižgali 150 svečk in ona jih je upihnila kot izkušena starka, ki je v življenju dala že marsikaj skozi.

Moja pripoved šmihelske učenke se tukaj konča. Morda jo bo nekoč nadaljeval nekdo drug. Zagotovo pa vem, da se bo nadaljevala.

Nekoč je bil en zvon ... in stara učilna zidana. Bila je dekliška šola ... in na njej marsikatera požrtvovalna učiteljica. In bil je vhod in bila so vrata.

Ne nekoč, ampak še danes pa je tu moja šola. In šola mnogoterih otrok.

Kdo ve, v koliko srcih je nekje za vedno vklesano ime Šmihel?

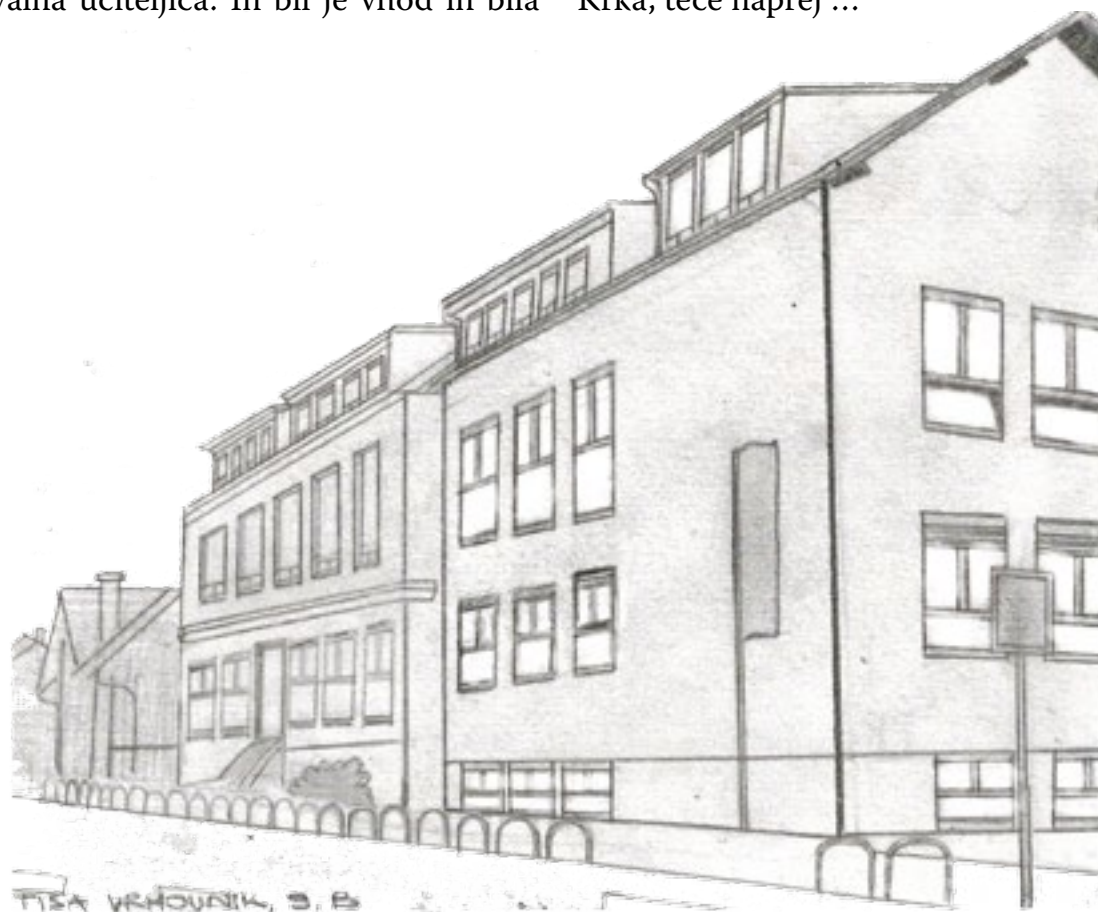
Kdo ve?

Morda to ve šmihelski zvon?

Ali pa stara šolska vrata?

Ali pa je ta odgovor izgubljen v vetru.

Kakorkoli že – šmihelska zgodba, tako kot Krka, teče naprej ...

Osnovna šola Šmihel se za finančno podporo zahvaljuje podjetju:

»Vidite tisto hišo naproti zvonika?«

Študent se je ozrl v smeri njegovega kazalca.

»V Šmihelu imamo že štirinajst let svojo šolo. No, šole ne, pouk pa. Vem celo točen datum. 16. oktobra 1864 se je začelo. Tisto je Znančeva hiša in tam se drenjajo. Moj sin hodi sem. Imajo učitelja Janeza Novaka. Dober možakar. Ah, saj ga vam pokažem. Tisti mož tam, z brki in črnim klobukom. Zdaj pa dovolj besed. Prišli smo.«

Vozova sta se ustavila.

Zgodba nekega šmihelskega zvona

Imele smo širne načrte, kaj vse bomo storile. Toda nekje na obzorju se je nekaj pripravljalo. Nekaj težkega. Sirotišnica v Šmihelu ni nikoli odprla svojih vrat, kajti v zraku se je že čutil nenavaden in grozljiv vonj.

Vonj po uničevanju in sovraštvu.

Prišla je druga svetovna vojna.

Zgodba neke šmihelske učiteljice

Doživel sem mnogo. Videl še več. Gledal sem, kako se spreminjajo časi in z njim tudi odrasli in otroci, ki so stopali skozme. Gledal sem na šolsko igrišče in videl marsikaj prepovedanega. Molčal sem, kajti včasih je potrebno otroške skrivnosti varovati.

Zgodba nekega šmihelskega vhoda

In tudi šola postaja čedalje starejša, a s tem nikakor ne okorna in sključena. 16. oktobra 2014 smo ji prižgali 150 svečk in ona jih je upihnila kot izkušena starka, ki je v življenju dala že marsikaj skozi.

Zgodba neke šmihelske učenke

